

1204

Dr. Schilder Geboycot?

Door

DS. H. HOEKSEMA

Predikant der Eerste Prct. Geref. Kerk
te Grand Rapids, Michigan

Dr. Schilder
preekt 2 maal in Edgerton
op Zondag 5 Maart in de
Hollandische taal

Dr. Schilder Geboycot?

Door

DS. H. HOEKSEMA

Predikant der Eerste Prot. Geref. Kerk
te Grand Rapids, Michigan

V O O R W O O R D.

De aandachtige lezers der Kerkelijke Bladen van de Christelijke Gereformeerde Kerken, zal het niet ontgaan zijn, dat de komst van Dr. K. Schilder, Hoogleraar aan de Theologische School te Kampen, Nederland, alhier met gemengde gevoelens wordt te gemoet gezien.

In een hoofdartikel verschenen in de Banner, geschreven door Ds. H. J. Kuiper, is deze komst van Dr. K. Schilder onder het mes genomen, van alle kanten toegelicht, gewogen en daarna te licht bevonden.

Onze Mannenvereniging besloot om het artikel door Ds. H. Hoeksema geschreven in de Standard Bearer van den 15 den November 1938 te publiceeren, omdat het op de juiste wijze een tegenwoord mag geheeten, dat niet achterwege mocht blijven.

Vooraf zij, die slechts een-blad-lezers zijn, mochten door het Banner artikel eenigszins van de wijs zijn gebracht en wij verzoeken hen, hetgeen we bij deze het toezenden, aandachtig te lezen.

En moge de lezers, wien het waarlijk te doen is om de Gereformeerde waarheid, het zien, hoe van de zijde der Protestantisch Gereformeerden er in geen enkel opzicht sprake is van 'laffe, kleinzielige, enghartige, onchristelijke taktiek'.

Laat ons allen Dr. Schilder beluisteren wanneer hij in eigen plaats of elders zal optreden.

De Mannenvereniging der Prot. Geref. Kerk
Onderzoekt de Schriften,
te Edgerton, Minnesota.

Dr. Schilder Geboycot?

Met niet geringe verwondering lazen we in "*The Banner*", orgaan der Christelijke Gereformeerde Kerken alhier, een hoofdarikel van de hand van den redakteur, Ds. H. J. Kuiper, de komst van Dr. Schilder, hoogleeraar aan de Theologische School te Kampen, Nederland, naar hier betreffende.

De meesten onzer lezers weten het zeker, dat de Kamper hoogleeraar, ook onder ons niet onbekend, verzocht werd een bezoek naar America af te leggen, met het doel om onder ons Hollandsch Gereformeerd volk enkele lezingen te houden.

Dr. Schilder nam die uitnoodiging aan en denkt in het begin van het volgend jaar daaraan gevolg te geven.

Persoonlijk verblijden we ons hierover, toen we het vernamen.

De Mannenvereeningen van de Eerste Protestantse Gereformeerde Kerk te Grand Rapids maakte ook aanstonds regelingen, om Dr. Schilder althans ook één keer te laten optreden in het kerkgebouw van bovengenoemde gemeente, liefst om een lezing te houden over de gemeene gratie of een aanverwant onderwerp.

Motief van die persoonlijke blijdschap, zoowel als van het besluit der genoemde mannenvereeningen, was heelemaal niet een zekere overtuiging of hoop, dat Dr. Schilder in ons geschil met de Christelijke Gereformeerde Kerken het stuk der gemeene gratie betreffend onze zijde zou kiezen.

Voor zulk een hoop of overtuiging, meenen wij, is er geen genoegzame grond.

Daaraan werd niet eens gedacht.

Onzerzijds zijn we niet zoo enghartig, of zoo bevreesd voor de waarheid, dat we slechts dan iemand zouden durven laten optreden, als we verzekerd konden zijn, dat hij onze voorstelling is toegedaan en onze

Wij voor ons zouden het liefst willen, dat wáár Dr. Schilder ook optreedt, hij zich zoo vrij mogelijk zal gevoelen, om zijn eigen beschouwing zoo duidelijk mogelijk uiteen te zetten. Of wij het daarmee eens zijn of niet is de kwestie niet. En of we het met hem eens zullen worden, zal louter afhangen van de gronden uit Schrift en Belijdenis, die hij zal bijbrengen tot bewijs van zijne voorstelling.

Doch we verblijden ons over het voorgenomen bezoek van Dr. Schilder, allereerst, omdat we hem hebben leeren kennen als iemand, van wien we zeker iets goeds mogen verwachten. We hebben ons voorgenomen meermalen naar zijne lezingen te komen luisteren. En we zijn verzekerd, dat ons volk ook zeker van de gelegenheid gebruik zal maken, voorzoover het de Nederlandsche taal kan verstaan.

In de tweede plaats verblijden we ons over die voorgenomene visite, omdat Dr. Schilder onder ons geen onbekende is. Niet alleen hebben we meermalen over hem en zijne beschouwingen geschreven in ons blad, maar ook is hij door ondergeteekende besproken geworden op onze mannenverenigingen. En zelfs onze vrouwenverenigingen interesseerden zich in de "geschillen" in Nederland en verzochten ondergeteekende om een causerie daarover, aan welk verzoek hij gaarne voldeed. Ik verwacht dus, dat onder ons volk zijn komst met belangstelling wordt tegemoet gezien.

En eindelijk hoop ik hem persoonlijk te ontmoeten. Zeer gaarne zou ik over een en ander met hem willen spreken, zooals gemakkelijk te begrijpen valt.

Maar de redakteur van *The Banner* denkt heel anders over de komst van Dr. Schilder.

Hij is er bang voor.

En anderen uit de Christelijke Gereformeerde Kerken deelen zijn vrees.

Hij schrijft (wij vertalen) :

“En toch zijn er overwegingen, die ons nopen te zeggen, zij het ook met tegenzin, dat wij ons over die voorgenomene visite niet op ons gemak gevoelen.

“Niemand versta ons verkeerd in deze zaak. We hebben een onbegrensde bewondering voor Dr. Schilder's theologische scherpheid van blik, zijn geweldige werk-capaciteit, zijne toewijding aan de zaak der Gereformeerde theologie. En toch, inweerwil van dit alles, spijt het ons, dat hij juist nu naar hier komt. Diegenen onder ons, die op de hoogte zijn met de tegenwoordige gang van zaken in de Gereformeerde Kerken van Nederland, door het lezen van zulke bladen als *De Heraut*, *Credo*, en *De Reformatie*, weten, dat onze zusterkerken verkeerden in de spanning van een ernstige controvers over de leer. Deze controvers betreft versschillende gewichtige punten der leer, zooals de onsterfelijkheid der ziel, de vereeniging der twee naturen van Christus, de gemeene gratie en de pluri-formiteit der kerk. Dr. Schilder heeft, als redakteur van *De Reformatie* een gewichtig aandeel genomen in deze geschillen. Zij die zijn artikelen gelezen hebben, weten, dat hij een strijder is, die het nooit opgeeft, een scherpe controversialist. Het is ook bekend, dat hij er beschouwingen op na houdt over de gemeene gratie, in sommige opzichten gelijksoortig aan die van

mannen, wier voorstellingen veroordeeld zijn door onze synode van 1924, en die uit oorzaak dier voorstellingen niet langer bij de Christelijke Gereformeerde Kerken behooren. Wat erger is, Dr. Schilder heeft, in antwoord op een vraag van een onzer predikanten, die hem onlangs in Nederland gesproken heeft, gezegd, dat hij voornemens was die geschillen in ons midden te bespreken.

Onze lezers verstaan nu, waarom wij ons over die voorgenomene visite van Dr. Schilder ongerust maken. Zou het niet veel beter zijn haar uit te stellen tot na de vergaderingen van de algemeene synode der Gereformeerde Kerken in Nederland in Augustus 1939, wanneer de deputaten, die benoemd zijn om rapport uit te brengen over de gerezen geschillen, hun conclusies en adviezen zullen leveren? Waarom moet het vuur der controvers ook naar onze kerken worden overgedragen? Kan een weer-doen-opleven van het gemeene gratie geschil anders dan schadelijk zijn? Neen, we zijn niet bevreesd, dat Dr. Schilder of iemand anders ons geloof in de besluiten over dit onderwerp in 1924 genomen aan het wankelen zal brengen. Doch waarom zou deze kwestie heropend worden onder ons? Zal het den vrede en den opbouw der kerken bevorderen? Het schijnt vreemd, dat een theoloog uit een zusterkerk, die weet waar onze kerken staan in deze kwestie, zou bedoelen om iets te zeggen, dat het welzijn onzer kerken in gevaar zou brengen, vooral als hij als gast onder ons vertoeft.

“Wij vertrouwen, dat niet één onzer kerkeraden of instituties, als ze de feiten, die we boven aangaven, weten, Dr. Schilder zouden verzoeken om het voorgenomen bezoek af te leggen”. . . .

Vooraf aan den laatsten zin ontleenden we de ge-

dachte, de we in ons opschrift boven dit artikel trachten uit te drukken: Dr. Schilder Geboycot?

Let wel op den toeleg van den hoofdredakteur van *The Banner*.

Hij had evengoed kunnen schrijven: Wij vertrouwen, dat, indien Dr. Schilder hier toch mocht komen, geen onzer kerkeraden of vereenigingen hem zal verzoeken op te treden.

Hij wil de zaak den kop indrukken.

Daarom moet Dr. Schilder nu reeds geboycot worden.

Immers, als nu de kerkeraden en vereenigingen zich maar onderwerpen aan de dictatuur van Ds. Kuiper en de "Big Four" (hij zegt zelf, dat er anderen zijn, die er over denken als hij), dan zal niemand Dr. Schilder verzoeken om te spreken of te preeken, dan wordt het voor degenen, die dit op touw hebben gezet een al te groot finantieel schadepostje, en dan zal Dr. Schilder wel stilletjes in Nederland moeten blijven!

Dat is de toeleg.

Lees slechts het artikel. Het ligt er dik op!

O, we kennen die taktiek! We kennen haar bij ervaring! Als men bang wordt voor eigen hachje, dan komt de "big stick". Dan gebruikt men liefst geen argumenten. Dan wordt de boycot-methode even toegepast. Dan worden de kerkelijke bladen voor u gesloten. Dan houdt men synodale vergaderingen over u, zonder u ook maar te verwittingen. Dan bespreekt men u en veroordeelt men u, zonder u ook maar te verzoeken om uzelf te verdedigen. Dan handelt men als de kwajongen, die eerst u een slag geeft, om dan hard weg te loopen!

Laffe, kleinzielige, enghartige, onchristelijke taktiek!

Het zou de moeite waard zijn, om te vernemen, wie de anderen zijn, waarvan Ds. Kuiper spreekt in zijn artikel.

Als hij schrijft: "It seems to us—and to others also —(cursiveering van mij, H.H.) that a reconsideration of the entire matter would be best for all concerned", dan beteekent dit natuurlijk, dat er over deze zaak is geconfereerd door Kuiper en anderen, welke anderen thans voor ons verborgen blijven. Ds. Kuiper haalt de kastanjes uit het vuur.

En wat is een meer probaat middel om een zaak als deze den kop in te drukken, dan een artikel van den hoofdredakteur van een officieel kerkelijk orgaan?

Maar 'k zou om een lief ding willen, dat ik de namen van die anderen kon publiceeren, die mede deze "steam-roller" aan den gang hebben gezet.

Ik vermoed het zijn bekende namen.

En zou Dr. Hepp ook invloed gehad hebben op den hoofdredakteur van *The Banner*? Neen, ik bedoel heelemaal niet, dat hij Ds. Kuiper zou hebben verzocht om zijn invloed te gebruiken om de komst van Dr. Schilder te verhinderen. Maar we weten, hoe bezorgd Dr. Hepp zich maakt over de handhaving van zijn zoo geliefd gemeene-gratie-theorietje hier in Amerika. We herinneren ons, hoe hij tijdens ons geschil in 1922-24 over de gemeene gratie in correspondentie was met onze tegenstanders, zelfs een van zijn vredelievende brochures over de kwestie schreef. We weten, hoe hij op de Synode van Amsterdam, 1936, er van sprak, dat de Nederlandsche Kerken door de loochening der gemeene gratie den Christelijke Gereformeerde Kerken geen slag in het aangezicht moesten geven. We weten ook, hoe hij in zijn jongste brochure over de Algemeene Genade Dr. Schilder heeft aangevallen. En Ds. Kuiper, dat weten we ook, is een vriend van Dr. Hepp, en put

zijn kennis van den gang der zaken in Nederland hoofdzakelijk uit *De Heraut* en *Credo*. Is het dan zoo'n wonder, dat de vraag bij ons opkwam, of misschien ook thans Dr. Hepp correspondentie voerde met mannen, die aan de controles zitten van de "steam-roller," en althans heeft gewezen op het gevaar voor de gemeene-gratie-leer, aan de komst van een man als Schilder verbonden?

Ik beweër niet, dat zelfs dit het geval geweest is. Maar men moet soms vragen om achter de waarheid te komen.

Wie die broeder geweest is, die aan de overzijde van den oceaan met Dr. Schilder heeft gesproken, om hier alarm te blazen, laat zich vermoeden.

Ik ken ook een "broeder", die tijdens onze uitwerpings-procedure heel wat belang stelde in onze zaak en dit op allerlei wijze openbaarde, die enthousiast was voor de verspreiding van onze *Standard Bearer*, mij sterkte toewenschte om pal te staan, en enkele weken later mijn afzettingsbul teekende!

En ik weet ook, dat deze broeder naar Nederland geweest is.

Doch ik sprak er van, dat ik mij over dit artikel van Ds. Kuiper heb verwonderd.

In de eerste plaats toch mogen we wel aannemen, dat de hoofdredakteur van *The Banner* wel zeer ernstige bezwaren moet hebben tegen de komst van een man als Dr. Schilder, om te schrijven zooals hij deed.

Wat hij door zijn schrijven gedaan heeft is niet licht te achten.

Denk het u toch in.

Dr. Schilder is theologisch professor "in good standing" aan de Theologische School der Gereformeerde Kerken in Nederland, die als zusterkerken in verband staan met de Christelijke Gereformeerde Kerken alhier. Ik meen, dat de Christelijke Gereformeerde Kerken hare kansels altijd openstellen voor zulke mannen. Ze hebben het recht hier op te treden, niet alleen in lezingen maar ook in den dienst des Woords.

Nu kreeg hij een verzoek om hier te komen, om lezingen te houden en, indien de kerkeraden hem daartoe verzochten, ook te prediken. Hij nam dat verzoek aan. Hij maakte zelfs speciale regelingen met Prof. Ridderbos, ook van Kampen, om in het begin van het volgende jaar hier te kunnen komen. Hij maakte zijn voornemen ook in Nederland bekend. Men weet in Nederland, dat Dr. Schilder de eer tebeurt viel, om dit verzoek uit Amerika te ontvangen.

En nu komt een hoofdartikel in het officieel orgaan der Christelijke Gereformeerde Kerken alhier, waarin openlijk uitgesproken wordt: Uw komst, Dr. Schilder, is niet gewenscht. Als onze kerkeraden maar met de feiten op de hoogte worden gebracht, dan zijn de kansels en katheders hier voor u gesloten!

Dat zegt nog al wat.

Dat is wel kerkelijke dictatuur van de ergste soort.

Immers zegt Ds. Kuiper hier: zonder eenige officieele kerkelijke uitspraak zal er wel voor gezorgd worden, dat een man, die, wat het officieele standpunt der kerken betreft, het recht heeft om in onze kerken op te treden, onze kansels voor hem gesloten vindt!

Bovendien: hij geeft Dr. Schilder openlijk een slag in het aangezicht. Wel wordt deze slag voorafgegaan door het smeren van een verzachtend zalfje. Bewondering voor Dr. Schilder's theologische scherphheid van

blik, geweldige werkkraft, toewijding aan de zaak der Gereformeerde theologie! Maar dan komt het: wij vertrouwen u toch niet; afwijkende gevoelens, gelijksoortige beschouwingen als van hen, die wij als kettters hebben uitgeworpen, uw komst een gevaar voor de rust onzer kerken. . . .

Wat een belediging!

En wat zal Dr. Schilder doen?

Als Ds. Kuiper's artikel ingang vindt en het zaad, dat hier gestrooid werd, schiet wortel, dan wordt de komst van Dr. Schilder een mislukking. Wat zal de geachte broeder hier doen, als de kansels voor hem gesloten zijn en niemand hem vraagt om te spreken? Dan zal de hoofdredakteur van *The Banner* zijn doel en het doel dier anderen wel bereiken en zal hij wel stilletjes in Nederland moeten blijven.

Hij kan zich ook beledigd gevoelen en, als hij het artikel van Ds. Kuiper wat al te ernstig opneemt, wat ik niet hoop, weigeren om hier te komen onder omstandigheden. Hij kan antwoorden: "Kook dan in uw eigen sop maar gaar, als ge toch zoo ingenomen zijt met uw eigen theoretjes en puntjes, dat ge voor niets anders meer ooren hebt".

Hij kan ook eischen, dat Ds. Kuiper een publieke herroeping doe in *The Banner*, vergezeld van een harte-lijke aanbeveling van Dr. Schilder's komst. En bijaldien Ds. Kuiper dit mocht weigeren, zou hij zich kunnen beroepen op de *Publication Committee*, desnoods kunnen aankloppen bij de Synodale Deputaten om *amende honorable*.

Het kan ook zijn, dat de *Publication Committee* zelf zoo verstandig is om den hoofdredakteur een tik op de vingers te geven in *The Banner*. Dit laatste hoop ik maar. Dan komt de zaak vanzelf in orde.

In elk geval hoop ik maar, dat het schrijven van Ds. Kuiper niet de door hem gewenschte vrucht heeft, dat Dr. Schilder hier niet zal komen.

Maar wat zit hier achter?

Wat heeft den hoofdredakteur van *The Banner* bewogen tot het nemen van zulk een ernstige stap?

Hierop is maar één antwoord: hij is bevreesd, dat het geloof in de gemeene gratie theorie door Dr. Schilder's optreden alhier aan het wankelen zal worden gebracht; het geloof in de Drie Punten.

Neen, niet zijn persoonlijk geloof in die Drie Punten zal worden geschokt. Hij verzekert ons, dat dit geloof in synodale uitspraken zoo onwankelbaar vast is, dat niemand, Dr. Schilder of iemand anders, het aan het wankelen zou kunnen brengen. En dit gelooven we wel van hem. Hij geeft hier getuigenis van een onbegrensd vertrouwen in synodale uitspraken. Een geloof, dat naar onze overtuiging alleen in Gods Woord mag worden gesteld, heeft de hoofdredakteur van *The Banner* in de uitspraken van zijne kerk. En ik geloof gaarne van hem, dat dit onwankelbare geloof in kerkelijke uitspraken hem onvatbaar maakt voor indrukken van argumenten, die hem zouden moeten overtuigen van het verkeerde der Drie Punten, hetzij Dr. Schilder of iemand anders met die argumenten zou komen.

Maar met de kerk is het anders.

Ds. Kuiper is overtuigd, dat Dr. Schilder er beschouwingen op na houdt, die in strijd zijn met de Drie Punten.

Hij meent, dat Dr. Schilder die beschouwingen hier ook zal verdedigen.

En hij is werkelijk bevreesd, dat die beschouwingen bij de kerken, wier geloof in die Drie Punten lang niet zoo onwankelbaar als het zijne, waarvan zelfs vele leden het niet met die Punten eens zijn, wel eens ingang zouden kunnen vinden!

Hier komt Ds. Zwier ook in het gedrang.

Hij had den draak met de hoop, dat wij in Nederland steun zouden vinden voor onze loochening der gemeene gratie. Ik zou haast zeggen, zooals ik later hoop aan te toonen, dat hij zich in bochten gewrongen heeft, om duidelijk te maken, dat zijne beschouwing volkomen strookt met die van Dr. Greydanus.

Och, wat zijn de heeren toch bang!

Ds. Zwier is bang, dat wij in Nederland steun hebben gevonden, of liever, dat de menschen dat hier zullen denken en slooft zich uit om te bewijzen, dat dit toch werkelijk het geval niet is.

Ds. Kuiper is overtuigd, dat wij in Nederland bijval vonden; en wil het nu voorkomen, dat een der meest vooraanstaande theologen uit eene zusterkerk hier het woord zal voeren!

En dat, waar er nog heelemaal geen zekerheid is, dat Dr. Schilder het met de Drie Punten niet eens is, nog veel minder, dat hij ze hier zou bestrijden!

Lieve heeren, staat het er nu zoo hachelijk voor met die Drie Punten?

Zijt ge nu zoo bang, dat de waarheid niet zal zegevieren, dat ge reeds kippevel krijgt, als ge maar hoort, dat iemand de dingen een beetje anders zegt dan uwe gevierde synode van 1924?

Toch wel een beetje zwak, is 't niet?

Of is 't misschien een beetje nervositeit, die zich openbaart in dergelijke krantenartikelen?

In dat geval zou ik u toch aanraden, om in een nerveuzen staat niet aanstonds naar de pen te grijpen, maar te wachten tot de aanval voorbij is. Anders geeft men zichzelf *nolens volens* toch wel eens weg.

En dan komt er wel eens een aap uit de mouw, die men later maar liever in de mouw gehouden had.

Ik hoop hier nog wel meer van te hooren.

En ik hoop, dat Dr. Schilder hier komt. En dat hij met alle vrijmoedigheid zal zeggen, wat zijn overtuiging is op sommige punten.

Hetzij hij het dan met ons eens of tegen ons is., De waarheid zegeviert altijd.

LEES DE STANDARD BEARER
VERSCHIJNT TWEEMAAL PER MAAND EN
STAAT TEN DIENSTE VOOR DE
ONTWIKKELING DER
GEREFORMEERDE WAARHEID

PRIJS \$2.00 per jaar

Op verzoek worden Proefnummers u toegezonden

ADRES:—R. SCHAAFSMA

524 Henry Ave. S. E.

Grand Rapids, Michigan

